

ITSEVALTIUS HORJUU...

Itsevaltius horjuu. Itsevaltius tunnustaa sen itse julkisesti kansalle. Sellainen on helmikuun 26 p:nä annetun tsaarin manifestin valtava merkitys, eivätkä mitkään sovinnaiset fraasit, mitkään lisähuomautukset ja verukkeet, joita manifesti on tulvillaan, voi muuttaa otetun askeleen historiallista merkitystä.

Tsaari aloittaa vanhaan tapaan — *toistaiseksi vielä vanhaan tapaan*: „jumalan armosta”... ja päättää kääntymällä puoleksi pelkurimaisesti ja puoleksi ulkokultaisesti avunpyynnöllä niiden puoleen, jotka nauttivat *yhteiskunnallista luottamusta*. Tsaari tuntee jo itsekin, että peruuttamattomasti ovat menossa ohi ne ajat, jolloin Venäjällä hallitus saattoi pysyä pystyssä jumalan armosta, että ainoana kestäväenä hallituksena Venäjällä voi tästä lähtien olla *kansan tahdosta* muodostettu hallitus.

Tsaari vahvistaa pyhän lupauksensa säilyttää Venäjän valtakunnan vuosisataiset perustat. Virkakieleltä venäjäksi käännettynä se merkitsee: säilyttää itsevaltiuden. Joskus ennen Aleksanteri III julisti sen epäroimättä ja suoraan (manifestissa vuoden 1881 huhtikuun 29 p:ltä),— silloin kun vallankumouksellinen liike oli laskusuunnassa ja laimeni. Tänäpä, kun taisteluhuuto „alas itsevaltius” kaikuu yhä kuuluvammin ja yhä vaikuttavammin, Nikolai II katsoo paremmaksi verhota julistustaan pienellä viikunanlehdellä ja häveliäästi viitata unohtumattomaan isäänsä. Järjetön ja halpamainen temppu! Kysymys on asetettu suoraan ja viety kadulle: säilyykö itsevaltius vai ei. Ja kaikkalainen „refor-

mien" — luvalla sanoen „reformien"! — lupaaminen, mikä alkaa itsevaltiuden-säilyttämislupauksella, on törkeää valhetta, Venäjän kansan pilkkaamista. Mutta ei ole parempaa aihetta hallitusvallan yleiskansalliseen paljastamiseen kuin tuon vallan oma kääntyminen koko kansan puoleen ulkokultaisin ja valheellisin lupauksin.

Tsaari puhuu (taaskin viikunanlehti verhonaan) vallankumouksellisesta liikkeestä valittaen sitä, että „mellastelu" estää työskentelemästä kansan hyvinvoinnin parantamiseksi, että se kiihoittaa mieliä, että se irroittaa kansan tuotannollisesta työstä, että se tuhoaa voimia, jotka ovat kalliita tsaarin sydämelle, tuhoaa nuoria voimia, joita synnyinmaa tarvitsee. Ja *koskapa* tuhoutumassa olevat vallankumousliikkeen osanottajat ovat kalliita tsaarin sydämelle, niin *sen tähden* tsaari heti samassa lupaakin ankarasti estää kaiken poikkeamisen yhteiskunnallisen elämän normaalisesta kulusta, s.o. julmasti rangaista vapaasta sanasta, työläisten lakoista, kansan mielenosoituksista.

Tuo on riittävää. Tuo on liiankin riittävää. Jesuiittamainen puhe puhuu itse puolestaan. Uskallamme kuitenkin ilmituoda vakaumuksemme, että tämä „tsaarin sana", levittyään Venäjän kaikille kulmille ja syrjäseuduille, on mitä parhainta agitaatiota vallankumouksellisten vaatimusten hyväksi. Jokaiselta, jolla on jäljellä edes pisanan verran kunniantuntoa, tsaarin sana voi saada vain yhden vastauksen: *vaatimuksen* vapauttaa ehdoitta ja viipymättä *kaikki*, jotka oikeuden päätöksellä tai ilman oikeutta, tuomion saaneina tai ennen tuomiota ovat vankiloissa, karkotettuna tai pidätettynä poliittisista ja uskonnollisista syistä, lakkojutuista ja esivallan vastustamisesta.

Me tulimme huomaamaan, miten kaksimielistä kieltä tsaari puhuu. Tarkastelkaamme nyt, *mistä* hän puhuu.

Etupäässä kolmesta asiasta. Ensiksikin uskonsuvaitsevuudesta. On tunnustettava oikeiksi ja vakiinnutettava peruslakimme, jotka turvaavat uskonvapauden kaikkien uskonoppien osalta. Mutta oikeauskoisen uskontunnustuksen tulee olla vallitsevana. Toiseksi, tsaari puhuu maaseudun omistussuhteita koskevien lakien tarkastuksesta, yhteiskunnallista luottamusta nauttivien henkilöiden osallistumisesta tähän tarkastukseen, kaikkien alamaisten yhteistyöstä siveellisten perusteiden lujittamiseksi perheessä, koulussa ja yhteiskuntaelämässä. Kolmanneksi, talonpoikien

yhteisöistä-eroamisen helpottamisesta, talonpoikain vapauttamisesta ahdistavasta yhteistakuusta.

Venäjän sosialidemokratian vastauksena Nikolai II:n kolmeen julistukseen, lupaukseen, ehdotukseen on kolme vaatimusta, jotka se on jo kauan sitten esittänyt, joita se on aina puolustanut ja tehnyt kaikin voimin tunnetuksi ja jotka on toistettava erikoisen vakuuttavasti nyt tsaarin manifestin yhteydessä ja vastauksena siihen.

Ensiksikin me vaadimme kokoontumisvapauden ja painovapauden viipymätöntä ja ehdotonta tunnustamista laissa ja amnestiaa kaikille „poliitikoille” ja kaikille lahkolaisille. Niin kauan kun tätä ei ole tehty, kaikki puheet suvaitsevuudesta, uskonvapaudesta jäävät säällittäväksi leikiksi ja halpamaiseksi valheeksi. Niin kauan kun ei ole julistettu kokoontumis-, sana- ja painovapautta,— niin kauan ei häviä häpeällinen venäläinen inkvisitio, joka vainoo kaikkea epävirallista uskoa, epävirallisia mielipiteitä ja epävirallisia oppeja. Alas sensuuri! Alas „vallitsevan” kirkon poliisi- ja santarmisuoja! Näiden vaatimusten puolesta Venäjän tietoinen proletariaatti tulee taistelemaan viimeiseen hengen-
töön saakka.

Toiseksi, me vaadimme kutsumaan koolle yleiskansallisen Perustavan kokouksen, joka valittakoon poikkeuksetta kaikkien kansalaisten toimesta ja jonka on pystytettävä Venäjälle valinnallinen hallitusmuoto. Tämä leikki, jota paikallisten henkilöiden neuvottelut, kuvernöörien johtamat tilanherrojen parlamentit, herrojen aatelismarsalkkojen (ehkäpä vielä edustajienkin?) edustushallitus ovat, saa jo riittää! Kaikkivaltias virkamiehistö on jo kylliksi huvitellut jos jonkinlaisilla zemstvoilla kuin kissa hiirellä, milloin päästään sen irti, milloin taas silitellen niitä sametinpehmoisilla kängäillä! Niin kauan kun ei ole kutsuttu koolle yleiskansallista edustajakokousta,— niin kauan kaikki puheet yhteiskuntaan kohdistuvasta luottamuksesta, yhteiskunnallisen elämän siveellisyysperusteista ovat ja tulevat olemaan valhetta. Niin kauan ei laimene Venäjän työväenluokan vallankumouksellinen taistelu venäläistä itsevaltiutta vastaan.

Kolmanneksi, me vaadimme tunnustamaan talonpojat laissa viipymättä ja ehdottomasti täysin tasa-arvoisiksi kaikkien muiden säätyjen kanssa sekä kutsumaan koolle *talonpoikaiskomiteoita* hävittämään kaikkia maaorjuuden

jätteitä maaseudulta ja ryhtymään vakaviin toimenpiteisiin talonpoikien aseman parantamiseksi.

Ei voida enää sietää päivääkään sitä, että talonpoikaisto, joka käsittää yhdeksän kymmenesosaa Venäjän väestöstä, on oikeudeton. Tästä oikeudettomuudesta kärsii myös koko työväenluokka sekä koko maa; tähän oikeudettomuuteen perustuu kaikki aasialaisuus Venäjän elämässä; tämän oikeudettomuuden takia kaikki neuvottelut ja komissiot menevät jälkeä jättämättä (*tai vahingoittaen talonpoikia*). Tsaari haluaa nytkin selviytyä entisillä virkamiesten ja aatelisten „neuvotteluilla”, tsaari puhuu jopa „voimakkaasta vallastakin” paikallisten henkilöiden toiminnan johtamista varten. Talonpojat tietävät erittäin hyvin, zemstvopäälliköt esimerkkinä, mitä tämä „voimakas valta” merkitsee. Talonpojat eivät ole turhaan kärsineet neljäkymmentä vuotta puutetta, kurjuutta ja ainaista nälänhätää aateliskomiteoiden hyväntuon jälkeen. Talonpojat käsittävät nyt, että kaikki „reformit” ja parannukset jäävät petokseksi, elleivät ne ole *talonpoikien itsensä* toimeenpanemia. Talonpojat käsittävät — ja me autamme heitä käsittämään — että vain *talonpoikaiskomiteat* pystyvät todella hävittämään ei yksistään yhteistakuun, vaan kaikki ja kaikenlaiset veropäivätyön ja maaorjuuden jätteet, jotka ovat painaneet kansan kymmeniä miljoonia aina kahdennellekymmenen-nelle vuosisadalle saakka. Kaupunkilaistyöläisille riittää mainiosti kokoontumis- ja painovapaus: me kyllä pystymme käyttämään näitä vapauksia! Mutta se ei riitä talonpojille, jotka ovat hajallaan syrjäseuduilla, poljettuja ja metsäläistyneitä, — ja työläisten on autettava heitä, selitettävä heille, että niin kauan kuin he eivät itse ota kohtaloaan omiin käsiinsä, niin kauan kuin he eivät saa ensimmäisenä ja perusaseleenaan perustetuksi *talonpoikaiskomiteoita* talonpoikaiston todellista eikä vaevapautusta varten, he jäävät kiertämättömästi ja välttämättä säälittäviksi orjiksi.

Kokeneet ja järkevät ihmiset ovat jo aikoja sitten huomanneet, että vallankumouksellisella kaudella mikään hetki ei ole hallitukselle vaarallisempi kuin se, jolloin aletaan tehdä myönnytyksiä ja horjahdella. Venäjän viime vuosien poliittinen elämä on loistavasti todistanut tämän. Hallitus osoitti horjuvaisuutta työväenliikettä koskevassa kysymyksessä, päästäessään liikkeelle zubatovilaisuuden, — ja epäonnistui skandaalimaisesti, hyödyttäen suuresti

vallankumouksellista agitaatiota. Hallitus aikoi antaa perään ylioppilaskysymyksessä,— ja epäonnistui skandaalimaisesti, vieden jättiläisaskelin eteenpäin ylioppilaiden vallankumouksellistumista. Hallitus toistaa nyt saman otteen laajassa mitassa kaikissa sisäpoliittisissa kysymyksissä,— ja se on kiertämättömästi epäonnistuva skandaalimaisesti, kiertämättä helpottava, voimistava ja kehittävä vallankumouksellista rynnäkköä itsevaltiutta vastaan.

* *
*

Meidän on vielä pysähdyttävä siihen käytännölliseen kysymykseen, miten voitaisiin käyttää tsaarin manifestia helmikuun 26 pltä agitaatioon. Taistelukeinoja koskevaan kysymykseen Venäjän sosialidemokraatit antoivat jo aikoja sitten tämän vastauksen: organisaatio ja agitaatio,— eikä heitä ole häkellyttänyt niiden naiivien ihmisten pilkanteko, joiden mielestä tuo vastaus on „epävarma” ja jotka pitävät „varmoina” keinoina vain laukauksia. Ja juuri tällaisina hetkinä kuin nyt, jolloin meille äkkiä tarjoutuu koko kansaa käsittävää agitaatiota varten tällainen kiittolinen aihe, joka pakoittavasti vaatii jännittämään kaikki voimat — tällaisina hetkinä tuntuu erikoisesti, ettei ole riittävästi sitä, edelleenkin sitä, aina vain sitä samaa: järjestyneisyyttä, kykyä järjestää nopeasti agitaatio.

Mutta kyllä me vielä korvaamme menetetyn ja korvaamekin monenkertaisesti!

Helmikuun 26 pn manifestiin meidän on ennen kaikkea vastattava julkaisemalla yleisvenäläisiä ja paikallisia lentolehtisiä. Kun ennen koko Venäjällä lentolehtisiä ilmestyi kymmeniä tuhansia kappaleita, niin levitettäköön niitä nyt miljoonia kappaleita, että koko kansa saisi tietää Venäjän tietoisien proletariaatin vastauksen kansalle osoitettuun tsaarin vetoomukseen ja että kaikki näkisivät meidän selvät, käytännölliset vaatimuksemme verrattuina tsaarin puheeseen *samasta aiheesta*.

Edelleen. Emme saa sallia sitä, että vain lainkuuliaisten zemstvomiesten ja aatelisten, kauppiaiden ja professorien y.m. y.m. julkiset yhdistykset yksin vastaavat palvovan ihastuneesti helmikuun 26 pn manifestiin. Eivät riitä nekään vastaukset, joita sosialidemokraattiset järjestöt antavat lentolehtisissään. Jokainen *työläiskerho ja jokainen työläis-*

kokous laatikoon oman vastauksensa, vahvistakoon muodollisesti ja virallisesti sosialidemokratian vaatimukset. Julkaistakoon nämä työläiskokousten (ja mikäli mahdollista myös talonpoikaiskokousten) päätökset paikallisissa lentolehtisissä ja lähetettäköön ne sanomalehtiimme. Tietäkööt kaikki, että kansan vastauksena me pidämme vain työläisten ja talonpoikain omaa vastausta. Kaikki kerhot alkakoot jo nyt valmistautua tukemaan päävaatimuksiamme *voimalla*.

Edelleen, emme saa sallia vastaanpanematta sitä, että kaikenlaisissa yhdistyksissä laaditaan kiitosadresseja tsaarille. Hrat liberaalimme ovat jo kylliksi vääristelleet Venäjän kansan mielipidettä! He ovat kylliksi valehdelleet, puhuessaan toisin kuin ajattelevat, puhuessaan toisin kuin ajattelee koko tietoinen ja taisteluvalmis kansan osa! On pyrittävä tunkeutumaan heidän kokouksiinsa, julkilausuttava sielläkin mahdollisimman laajasti, julkisesti ja avoimesti omat mielipiteet, oma vastalause orjamaista kiitollisuutta vastaan, oma *tos*i vastaus tsaarille, julkilausuttava niin lentolehtisiä levittämällä kuin myös pitämällä mikäli mahdollista julkisia puheita kaikissa noissa kokouksissa (vaikka hrat puheenjohtajat yrittäisivätkin keskeyttää sellaiset puheet).

Lopuksi, meidän on pyrittävä viemään työläisten vastaus kadullekin, julkituotava vaatimuksemme mielenosoitusten kautta, näytettävä avoimesti työväen lukumäärä ja voima, sen tietoisuus ja päättäväisyys. Olkoon tuleva Vappujuhla yhdessä yleisten proletaaristen vaatimustemme julkituomisen kanssa myös erityisenä, erikoisena, selvänä vastauksenamme helmikuun 26 pn manifestiin!

„Iskra” № 35,
maaliskuun 1 pnä 1903

Julkaistaan „Iskra” lehden
tekstin mukaan